

UNIVERSITY
OF OSLO

Økonomisk politikk under og på vei ut av krisen. Betydningen av vaksinestrategi

Steinar Holden

Økonomisk institutt, UiO

<https://sites.google.com/view/steinarholden>

@steinarholden

Innspillsmøte om krisetiltak og økonomisk politikk

Finansdepartementet, 26. januar 2021

UNIVERSITY
OF OSLO

Økonomisk politikk under og på vei ut av krisen

Husholdninger

- . Dempe inntektstap pga velferd/forsikring og dempe negative ringvirkninger på økonomien

Bedrifter

- . Bedrifter tar risiko; fortjeneste & tap
- . Motvirke varige virkninger på aktivitet og jobber
 - . Gi støtte til: Små, lite kapital, «marginale», K-sektor (ikke ressursbas.)
 - . Mindre til: Store, kapitalsterke, standardiserte, S-sektor
- . Uheldige insentivvirkninger, lån bedre enn støtte

UNIVERSITY
OF OSLO

Økonomisk politikk ...

- . Velfungerende ordninger viktig, tross kostnader
- . Må være midlertidige og ikke for rause
- . Grunn til nytt blikk på inntektsgrunnlag for offentlig sektor (grunnrente, natur, s-sektor,)
- . Renten er null=> samlet etterspørsel bør ikke falle
- . Ikke generelle innstramn. i off. sektor fremover
- . Gode generelle rammevilkår, grønne investeringer
- . Kompetansepolitikk, arbeidsmarkedspolitikk

UNIVERSITY
OF OSLO

FHIs anbefaling om mål for vaksineringsprogrammet

Rangert prioritering av mål

- . 1. Redusere risiko for død
- . 2. Redusere risiko for alvorlig sykdom
- . 3. Opprettholde essensielle tjenester og kritisk infrastruktur
- . 4. Beskytte sysselsettingen og økonomien
- . 5. Gjenåpne samfunnet
- . Når to eller flere av målene kommer i konflikt, så bør man prioritere det høyest rangerte målet.

UNIVERSITY
OF OSLO

Regjeringens mål for vaksinasjonen

- . Samme overordnede mål som regjeringens strategi og plan for håndtering av covid-19-pandemien:
- . Ivareta helse, redusere forstyrrelser i samfunnet og beskytte økonomien.
- . Smittesituasjonen og gjeldende kunnskap om vaksinene vil være det som avgjør den faktiske prioriteringen når vi mottar vaksinen.

UNIVERSITY
OF OSLO

Samfunnsøkonomisk tilnærming til vaksiner

- . **Mål:** redusere alle skadevirkninger fra pandemi og smitteverntiltak
.Norge 2020: Lav dødelighet; stor belastning ellers
- . => Avveining mellom ulike skadevirkninger, ingen mål bør ha absolutt prioritet
- . Samme avveining som ellers? - Ikke opplagt.
- . Myndighetene må bestemme avveining og prioriteringer

UNIVERSITY
OF OSLO

Konsekvenser for vaksinasjonsprogrammet

- Prioritere sykehjem/aller eldste fortsatt riktig
 - .Usikker effekt av vaksine på smittespredning
 - .Alder har meget stor betydning for risiko
- Analyser av ulike strategier, med alle kostnader, som hensyntar når økonomi & samfunn åpnes
- Kombinasjonsstrategi, f.eks. regional og/eller yrkesmessig prioritering innen grupper ?
 - .Innen aldersgruppen 45-54, prioritere regioner og yrker med høyere smittetrykk/smitterisiko?
- Fremtidig smitte: usikkerhet, stor ulikhet i risiko
- Kan være krevende (konflikter, atferd,..)

UNIVERSITY
OF OSLO

Oppsummering etter panelet – noen inntrykk fra økonomenes anbefalinger

- Støtte husholdninger – pandemi rammer ulikt
- Støtte til bedrifter må begrunnes med effektivitet – verdiskaping og arbeidsplasser
 - .Nedgangen skyldes i stor grad pandemien og selvregulering, i mindre grad smitteverntiltak
 - .Ordningene er rause og med uheldige insentivvirkn.; «moral hazard»; fordel eiere/eksist. næringsliv; gi lån!
- Kompetansepolitikk og generelle rammebetingelser er viktig; kost-nytte
- Ny skattereform? Effektivitet og ulikhet
- Effektiv vaksine er redningen – enorm verdi av økt tilgang, for Norge og resten av verden